

Göçmenlere Yönelik Dil **Desteği** Avrupa Konseyi Araç Kutusu

15 - Somalice: **Bazı** bilgiler

Amaç: Çok sayıda göçmen tarafından konuşulan bir dil hakkında kısa bir genel bakış sağlamak.

Somali dilinin nasıl işlediğine dair bir fikir sahibi olmak, bu dili konuşanların yeni bir dil öğrenirken karşılaştıkları zorlukların ve diğer yandan nelerin onlar için nispeten kolay olabileceğinin anlaşılmasına yardımcı olabilir. Ayrıca, kişi ve yer isimlerini doğru telaffuz etmenize yardımcı olmalarını istemeniz ve en azından kendi dillerinden bazı kelime veya ifadeleri kullanmaya çalışmanız Somalice konuşan göçmenleri memnun edebilir (göçmenlerin dilleri hakkında daha fazla arka plan bilgisi için "[Menşe Dil](#)" bölümüne bakınız).

Dilin konuşulduğu yerler

Somalice Afrika Boynuzu'nda konuşulmaktadır. Somali'de ve 1991'den bu yana fiilen bağımsız olan (ancak uluslararası alanda tanınmayan) Somaliland Cumhuriyeti'nin yanı sıra Cibuti, Kenya ve Etiyopya'da yaygındır. Somalice konuşanların beş ülkeye bölünmesi ve mevcut sınır durumu sömürge döneminin bir mirasıdır. 1884/1885 Kongo Konferansında Somalice konuşulan bölgeler beş parçaya bölünmüştür: İngiliz Doğu Afrika (Kenya), İngiliz Somalisi (Somaliland), İtalyan Somalisi (Somali), Fransız Somalisi (Cibuti) ve Habeşistan (Etiyopya).

Bu Afrika ülkelerine ek olarak, Somalice diğer ülkelerdeki Somalili azınlıkların da dilidir. Bu azınlıklar, 1991 yılında Başkan Siad Barre'nin düşmesinden sonra ve bunu takip eden iç savaş sırasında çoğunlukla ABD ve Avrupa'ya taşınmıştır. Somalice konuşan yaklaşık 12 milyon kişi vardır. Ancak Somali'deki istikrarsız durum ve geniş diaspora nedeniyle tahmin yapmak zordur.

Somalice, eski sömürge dillerinin (özellikle İtalyanca ve İngilizce) yanı sıra Arapça ve diğer dillerden çok sayıda alıntı kelimeye sahiptir. Aksum Krallığı (MS 1. yüzyıldan 7. yüzyıla kadar) bugünkü Somali'nin kuzeybatısına kadar uzanmaktaydı. Bu dönemde Somali dili deniz ticareti yoluyla Arapça ve Farsça etkilere maruz kalmıştır.

Yazılı Somalicenin bazı özellikleri

1972 yılında uluslararası dil bilimcilerden oluşan bir komite, esas olarak uygulamaya ilişkin gerekçelerle, Somalice yazı için Latin alfabesinin kullanılmasına karar vermiştir. Ancak kesme işareti dışında hiçbir özel karakter içermez. Harflerin sırası Arap alfabesindeki harflere dayanmaktadır.

Somalice bazı ifadeler

Günaydın!	Subax wanaagsan!
Merhaba! (Anlamı: iyi misin?)	Ma nabad baa?
Merhaba! (Anlamı: iyiyim. Cevap olarak)	Waa nabad
Evet	Haa
Hayır	Maya

Alfabe ve telaffuz

Somali alfabesinin 26 harfi şunlardır:

B, T, J, X, KH, D, R, S, SH, DH, C, G, F, Q, K, H, L, M, N, W, H, Y, A, E, I, O, U

Bazı telaffuz özellikleri:

X – /h

C – /a

Q - /k (boğazdan derin)

İngilizce konuşanlar için X harfi ("H" olarak telaffuz edilir) ve C harfi (kısa "a") özellikle kafa karıştırıcıdır. Örneğin, Mohamed ismi Somalicede Maxamed ve Ali ismi Cali olarak yazılır.

Sayılar

1	kow
2	laba
3	saddex
4	afar
5	shan
6	lix
7	todoba
8	sideed
9	sagal
10	toban

Kaynak: *Sprachensteckbrief Somali*, Schule Mehrsprachig, Eine Information des Bundesministeriums für Unterricht, Kunst und Kultur – © Fuad Ali Mohamed (İngilizceye çevrilmiş ve uyarlanmıştır).